

Etappe 22 chr. Spiritualiteit Camino Schiermonnikoog Munster

Oosterse liturgie.

De liturgie van Orthodoxe Kerk kent louter het gebruik van stemmen in de gezongen liturgie. We kiezen nu voor een luisterfragment voor het nummer [Let My prayer arise van Dimitri Bortniansky](#). Uitgevoerd door het Estonian Philharmonic Chamber Choir ol.v. Paul Hillier.

Dimitri Bortniansky (18 oktober 1751 - 10 oktober 1825) was een Russisch componist, geboren in Oekraïne. Bortniansky studeerde in zowel Moskou als Sint Petersburg. Hij is vooral bekend vanwege zijn motetten en opera's, geschreven in Venetië (1776) en Modena (1778). In 1779 keerde hij terug naar Sint-Petersburg waar hij nog enkele opera's schreef, pianosonates en liederen. De liturgische muziek die hij schreef voor de Russisch-orthodoxe erediensten, waaronder de liturgie van Johannes Chrysostomus wordt vandaag nog veel opgenomen en uitgevoerd. Deze religieuze muziek combineert Oost- en West-Europese invloeden.

Дмитрий Бортнянский
№ 46. Да исправится молитва моя № 2
Dmitry Bortniansky
(1751 – 1825)

Da isprávitšā molítva moyá № 2

1. Da isprávitšā molítva moyá yáko kadílo před Tobóyu:
vozdeyáñiye rukú moyéyu, zhértva večhérñāya.
2. Ghóspodi, vozzváh k Tebé uslíshí mīa:
vonmí glásu moléñiya moyegó
vñegdá vozzváū mī k Tebé
3. Polozhí, Ghóspodi, hrañéñiye ustóm moím,
i dŕver ograzhdéñiya o ustnāh moíh.
4. Ne ukloñí šérdtse moyé v slovesá lukávstŕiya,
ñepshchevāū vīnī o gřeséh.

—на Литургии Преждеосвященных Даров
(Псалом 140, 2, 1, 3 и 4)

Let My Prayer Arise № 2

1. Let my prayer arise before Thee as incense;
let the lifting up of my hands be an evening sacrifice.
2. Lord, I have cried to Thee, hear me:
attend to the voice of my supplication,
when I cry to Thee.
3. Set a watch, O Lord, over my mouth
and a strong door about my lips.
4. Incline not my heart to evil words,
to make excuses for my sins.

—from the Liturgy of Presanctified Gifts
(Psalm 141:2, 1, 3, 4)

Nederlandse vertaling van dit lied n.a.v Psalm 141:

Laat mijn lied voor u zijn als reukwerk
Laat het opheffen van mijn handen voor u zijn als een avondoffer
Heer, ik heb naar u geroepen, hoor me
Sla acht op mijn smeekbede
Zet een wacht voor mijn mond
En een post voor de deur van mijn lippen
Neig mijn hart niet naar verkeerde woorden
Om excuses te maken voor mijn zonden.

Zie toelichting op de Oosters orthodoxe liturgie op de volgende pagina..

Goddelijke liturgie.

In de oosters-orthodoxe Kerk en een aantal oosters-katholieke Kerken is Goddelijke Liturgie de term die gebruikt wordt voor de heilige eucharistiedienst volgens het oosters gebruik. De benaming Byzantijnse liturgie heeft betrekking op haar oorsprong binnen de Byzantijnse Kerk, maar deze aanduiding wordt door de vermelde Kerken zelf niet gebruikt.

De byzantijnse kerkdiensten zijn gebaseerd op het geloof in de realiteit van de liturgische symboliek. Hierin wordt een geestelijke realiteit tot een zichtbare vorm gebracht, zodat het hemelse en het aardse, het geestelijke en het stoffelijke daarin zijn verenigd. De heilige Liturgie is het grootste mysterie. En zoals de mysteriën altijd in het verborgene voltrokken werden, zo is ook het altaar in de Oosterse kerk verborgen en voor de ogen van niet-ingewijden door de iconostase afgescheiden van het overige deel van de kerk. Alleen op bijzondere momenten gaan de deuren van de altaarruimte open en wordt het visioen van de hemelse heerlijkheid zichtbaar. Voor het overige blijft het altaar en ook de priester voor het grootste deel nagenoeg onzichtbaar. Men komt niet in de kerk om te kijken, maar om te aanschouwen, om in zichzelf te keren, en in de geest samen met de kerk te bidden. Daarom kent men in de Oosterse kerk het individuele gebed niet. De kerkdienst is volkomen gemeenschappelijk. Alles wordt gelezen en gezongen op een bijzonder kerkelijke manier, als een waterstroom die de ziel doorgelooit. Wie in de kerk komt, moet zijn bewuste gedachteleven uitschakelen en zich aan de stroom overgeven: die stroom zal zijn ziel opnemen en voeren naar een ander soort oever die niet van deze wereld, maar hemels is. De kerkdienst is daarom een dienst van het innerlijk zwijgen, in het zwijgen openbaart zich de adem van de eeuwigheid. Waar het zwijgen begint, daar wordt de stem van de Geest hoorbaar. Het wezen van de kerkdienst ligt in de innerlijke belevenis van de verborgen openbaring van God, die door de mysteriën aan de mensen gegeven is.

De geschiedenis van de Goddelijke Liturgie gaat terug tot het Laatste Avondmaal. De Byzantijnse Liturgieën in de huidige vorm kan men terugvinden tot in de 9e eeuw, d.w.z. zoals we ze nú kennen: met de proskomidie vooraf en met de Liturgie van de Catechumenen. De grondvorm, de Liturgie van de Gelovigen stamt al uit de 4e eeuw.

De Byzantijnse liturgie die heden ten dage wordt gevierd, is voornamelijk ontwikkeld in Constantinopel. Veel elementen uit het Byzantijnse hofceremonieel vonden hun uiting in de liturgie. De kerk van Byzantium nam in haar eredienst naast de gebruiken van het keizerlijke hof ook veel over van andere delen van de toenmalige christelijke wereld. Ze had vooral uit Syrië de christelijke boodschap ontvangen en haar tradities geïntegreerd. Ook is er nogal wat invloed vanuit de kloosters. Hierbij dient opgemerkt te worden dat Johannes Chrysostomus, Basilius de Grote en Gregorius de Grote niet de componist of tekstschrijver van de verschillende Liturgieën zijn. Zij beschreven wat zij in de Kerk als praktijk tegenkwamen.

De oorspronkelijke Griekse tekst van deze liturgie werd in het Slavisch vertaald door de heiligen Cyrillus en Methodius, de leraars van de slavische volken. Later werd de liturgie vertaald in andere talen, waaronder het Nederlands. Het is gebruikelijk om de Liturgie in de landstaal te vieren; echter de kerken van de Griekse traditie gebruiken het Katharevousa, de kerken van de Russische traditie gebruiken het Kerkslavisch. De Goddelijke Liturgie is - binnen het Oosters christendom - het equivalent van de Heilige Mis (of eucharistieviering) in de Rooms-katholieke Kerk.

De Goddelijke Liturgie bestaat uit drie delen:

1. de voorbereidende gebeden;
2. de liturgie van de catechumenen(vrijvertaald catechesanten), zo genoemd omdat in de eerste eeuwen van het christendom catechumenen alleen dit deel mochten bijwonen; dit deel wordt ook de liturgie van het Woord genoemd;
- 3 de liturgie van de gelovigen, zo genoemd omdat in de eerste eeuwen alleen diegenen die gedoopt waren, werden toegelaten.